

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

08.06.2020 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

ТВ "Европа"

✓ Синдикати и работодатели с идеи за излизане от кризата – каква е реакцията?

Помощ, която не дойде навреме, вече не е помощ. На 4-я месец от коронакризата, предприятията все още нямат никаква реална подкрепа до момента. Така обобщи гледната точка на бизнеса председателят на УС на [#АИКБ](#) Васил Велев в сутрешния информационен блок на ТВ "Европа". Вижте по-долу текст и [видеозапис](#) на неговия коментар:

"Работодателските организации подкрепяме съществуващата данъчна система. Оповестихме обща позиция по въпроса. Смятаме, че тя е добре функционираща, ефективна и показва добри резултати: изсветляване на икономиката, добра събираемост и др. Затова, данъчната система не трябва да се променя. Различните социални политики, за които се настоява да се правят чрез данъци, ние смятаме, че не трябва да се правят чрез данъци. Данъчната система трябва да е ефективна, за да събира достатъчно данъци, с които да се правят социалните политики. Тоест, ние гледаме на това решение единствено като на антикризисна, временна мярка за подкрепа на най-засегнатия бранш.

Постоянно се чуват гласове за подоходно облагане, за намаляване на ставката за всички сектори и пр. Лошото на тази антикризисна мярка е, че отвори такава дискусия и ангажира общественото внимание в, според мен, грешна посока.

Това, за което сега би трябвало да говорим, е цялостна програма за излизане от икономическата криза, за възстановяване, за модернизация. Трябва да говорим как е най-добре да се инвестират тези 15 млрд. евро през следващите 4 години - част от 750-те млрд. заем, който ще вземе на капиталовите пазари ЕС. Разбира се, това не е окончателно решение, но около това ще бъдат, според всички анализатори, крайните числа. Това е по-важният въпрос сега.

В тази посока са и част от предложенията, които направиха социалните партньори. В смисъл, че ние вече имаме съгласие по 54 мерки и чакаме от края на миналата седмица реакцията на правителството. Те са изпратени в Министерския съвет. Мярката 60/40 е по-добре от нищо, но във вида, в който беше (особено в началото), тя нямаше широк обхват. Съвсем наскоро излязоха данни на Евростат за ръста на безработицата в ЕС. В ЕС, за месец април става дума само, имаме ръст от едва 0.2 процентни пункта средно. А в България - 1.7 процентни пункта! Тоест, в България безработицата е нараснала 8-9 пъти повече от средното в ЕС. Повече, отколкото в Германия, примерно. Защото в Германия прилагат 60/0, а в България - 60/40. За това ние предупредихме. Ето, дойде Видовден. Сега резултатите са налице.

Ето защо тази мярка поетапно беше трансформирана. Всъщност, това 60/40 беше 23 на 77, после стана 38 на 62. И сега това, което се предлага за следващия период е да се смени на практика дизайна. Тоест, от 1 юли ние вече говорим за друг дизайн, който да разшири обхвата, за да се подкрепи заетостта в предприятията. Защото, казва се: мярката не е за бизнеса, не е за икономиката, тя е за хората - но нали най-ценният ресурс на предприятията са точно хората. Затова е много важно те да бъдат запазени в предприятията, а не в бюрата по труда.

Много фирми са пред фалит, защото закъсняха антикризисните мерки. Нямаме и антикризисно законодателство, което е другият важен въпрос. Как да бъдете подготвени за такава ситуация, когато ви забраняват да работите, а в същото време ви искат данък сгради, такса битови отпадъци, всякакви други плащания? Постоянните разходи не могат да бъдат спряни в едно предприятие, което до вчера е работило на 100% оборот. Затова ние настояваме за изработване на антикризисно законодателство, което да се включва, да се задейства автоматично в такива ситуации. Както е германската мярка 60/0 - тя не е измислена от сега, тя действа от десетки години, и в такива ситуации просто се добавят към бюджета допълнителни средства. Но законодателно там въпросът е уреден.

Трябва да е ясно как се компенсира едно предприятие, когато се затваря. Защото когато не му се позволява да работи, очевидно не бива да му се търсят и данъци, наеми, такси и т.н. - след като му е забранено да работи. Малкият и среден бизнес връзва бюджета си месец за месец. Няма натрупани резерви, които да позволят да се поемат постоянните разходи месеци наред, без да се работи, без да има никакви приходи. Всъщност, до момента нямаме никаква подкрепа реално. В тази мярка за микро и малки предприятия, от 3 до 10 хил. лева, са подадени 26 хил. приложения за 212 млн. при бюджет 173, но сега те ще бъдат оценявани - а с темпото, с което се прави, оценяването ще отнеме 6 месеца. Помощ, която не дойде навреме, вече не е помощ. Предприятието е заминало. А за средните предприятия мярката още не е стартирала, от 30 до 100. Има редица забележки от всички работодатели към дизайна на мярката, но тя даже още не е започнала. Кредитите с гаранции на Банката за развитие още са недостъпни. И както виждате, предприятията нямат никаква реална подкрепа до момента, нито лев, на 4-я месец от кризата..."

✓ Как се справят българските фирми в края на извънредната обстановка?

В края на извънредната обстановка се оказва, че има и фирми, които са регистрирали по-висок оборот по времето на извънредното положение. Те обаче са по-скоро изключение. Кой спечели и кой загуби най-много през последните два месеца и половина? Ева Костова провери.

Станислав Кирилов е собственик на дигитална агенция, която създава уеб и мобилни приложения. Има 10 служители. 30% от клиентите му са български компании, 70% - чужди. Казва, че по време на извънредното положение, някои клиенти се почувствали несигурни да инвестират в подобни проекти. Други, решили да ги замразят, трети обаче, станали дори по-активни. Предимно швейцарски компании, където според Станислав, кризата не се усетила много. Благодарение на тях, успял не само да не работи на загуба, но да отчете дори по-висок оборот.

„Всичките служители, които бяха в офиса ги закарахме по домовете, с компютри, с всичко. Директно ги взехме и им казахме, че от понеделник си остават вкъщи. Не мисля, че имаше абсолютно никаква промяна по отношение на продуктивността и по качеството на работа. Всичко продължи по абсолютно нормален начин”, казва Кирилов.

Фирмите като тази на Станислав обаче, са по-скоро изключение, казват от Асоциацията на индустриалния капитал. Мерките за борба с последиците от кризата с COVID-19 у нас, не били по-различни от тези в другите държави. В това число влизат мерки за запазване на заетостта по схемата 60 на 40, мерки за подпомагане на бизнеса в посока ликвидност и мерки за подпомагане на най-засегнатите граждани. Според председателя на Асоциацията, разликата между нас и останалите не идвала дори толкова от обема на помощта, колкото от структурата 60 на 40 и от още нещо.

„Тя закъсня като време за въвеждане. Беше въведена в средата на април. Тя не можа да развие своя потенциал, защото тези пари, които са в голям размер – 1 милиард, ще стигнат поетапно в продължение на по-дълъг период. От този 1 милиард, към 2 юни 2020 година са изплатени 66 милиона лева”, посочва Добрин Иванов – изпълнителен директор на Асоциацията на индустриалния капитал в България.

От тях са се възползвали 10% от предприятията, а това са малко над 10 000 фирми. В тях работят 5% от заетите в страната лица, тоест 157 000 души.

Повече по темата гледайте във [видеото](#).

Важни обществено-икономически и политически теми

✓ ИПИ: Ще успеят ли да спасят сезона на Черноморието българските туристи?

Временният срив на туризма в нашата страна има риск да се окаже постоянен, въпреки усилията да има по-добри условия за сънародниците ни, пише Адриан Николов

Няма две мнения, че туристическият бранш и неразривно свързаните с него дейности са най-сериозно засегнатите от кризата с коронавируса и ограничителните мерки. Летният туристически сезон по Черноморието изглежда почти изгубен, а хотелите, ресторантите и баровете, които все пак решат да отворят, ще трябва да се съобразяват с новите пост-епидемични условия и реалности - от засилените изисквания за хигиена и осигуряване на пространство на гостите си до завишените страхове и нови привычки на самите гости. В настоящия текст ще опитаме да направим груба оценка на загубите за българската икономика от значително по-слабия туристически сезон въз основа на данните за нощувките край морето, коментира Адриан Николов от екипа на Института за пазарна икономика.

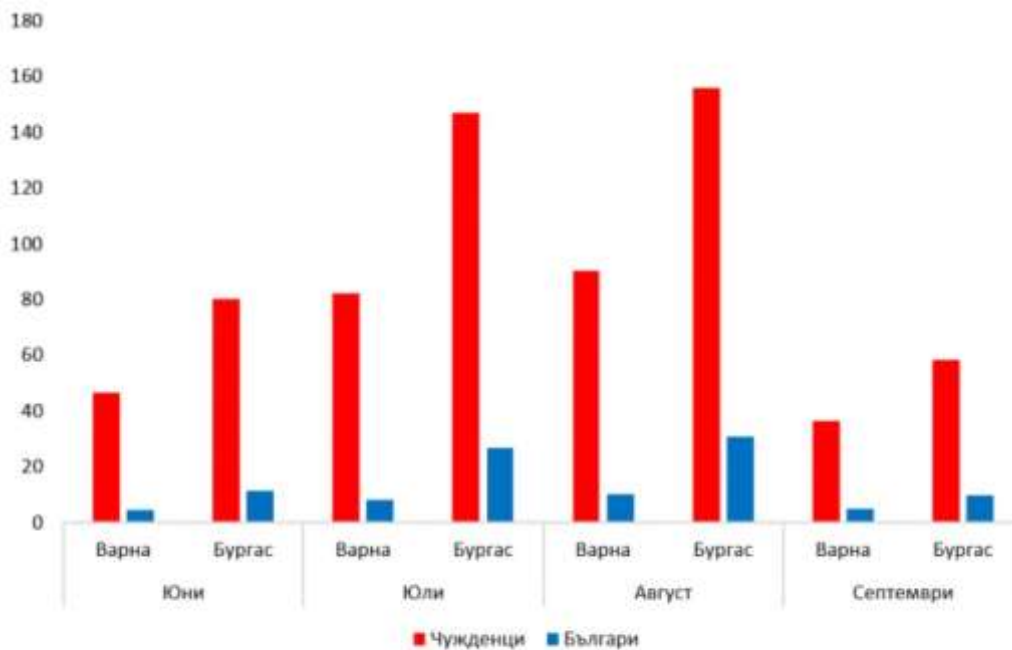
Съсредоточаваме се само върху летния сезон по морето, тъй като на този етап от развитието на кризата имаме относително голяма яснота за начина, по който той ще изглежда; в настоящия момент на краткосрочно икономическо планиране ски сезонът е много далеч и условията на международния трафик и настроенятия на туристите в бъдещето са неизвестни.

Фокусираме се върху областите Варна и Бургас, тъй като на практика там се съсредоточава голямата част от туристическата активност през лятото. Също така, допускаме, че голяма част от българите, които обикновено посещават Черноморието, ще го направят и тази година, заедно с част от онези, които предпочитат летните почивки в чужди страни, но този път ще се въздържат заради усложнената международна обстановка. За сметка на това, имаме всички основания да очакваме, че посещенията на чуждестранни туристи ще намалеят значително спрямо равнищата им от предишни години.

Данните на НСИ за туристическите пътувания и приходите от нощувки ни позволяват доста подробна разбивка както по месеци, така и по области и по видове посетители; графика 1 представя данните за приходите от нощувки през летния туристически сезон на 2019г. Голяма част от приходите по Черноморието са концентрирани в месеците юни и август, като по чисто географски причини сезонът в курортите в бургаска област изглежда по-дълъг от тези на север.

По-важно обаче е разпределението на приходите от нощувките между чужденците и българите, тъй като от него зависи и възможността туристическият сезон да бъде „спасен“.

Графика 1: Приходи от нощувки на българи и чужденци в областите Варна и Бургас в периода юни-септември 2019 г., милиони лева

Източник: НСИ

Взети заедно, общите приходи от нощувки през летния сезон на миналата година са били общо 805 милиона лева, от тях 698 милиона лева от чужденци, 107 милиона лева – от българи. Това повече от ясно илюстрира невъзможността по какъвто и да било начин свиването на туристическия поток от чужбина да се замести със стимулиране на вътрешното търсене. За сравнение, допускаме невероятен сценарий, в който всички българи, пътували миналото лято на почивка в чужбина, тази година да предпочетат Черноморието, заради мерките, несигурността (и може би спада в доходите).

През летния сезон на 2019 г. броят на всички български туристи, пътували в чужбина, е бил 1,14 милиона – все още много далеч от 1,93 милиона чужденци, дошли в България в рамките на периода юни-септември. На фона на постепенното отпускане на ограниченията в съседни страни поток от „нови“ български туристи дори с този размер изглежда непостижимо.

При оценката на пълните размери на загубата за този летен сезон се сблъскваме с проблеми с достъпността на данните – знаем колко се харчи за нощувки, но не и пряко за останалите туристически услуги, от ресторанти и барове до коли под наем.

„Сателитните снимки на туризма“, публикувани от Евростат сочат, че отношението на разходите за нощувки и останалите са горе-долу равностойни и за целите на настоящата груба оценка ще приемем, че това е вярно. За да достигнем до относително реалистична оценка, ще допуснем че приходите от българските туристи ще са сходни с тези от миналата година, а броят на летовниците от чужбина ще намалее със 70%, въпреки че изглежда вероятно истинският спад да е по-висок.

При така зададените параметри, загубите от отлива на чуждестранни туристи във Варна и Бургас в рамките на летния сезон достига почти достига 1 милиард лева в сравнение със същия период на миналата година (980 милиона лева, за да сме прецизни, но вероятността загубата да е точно толкова е малка).

Това обаче е само прекият ефект; трябва да вземем предвид и неизбежния удар върху заетостта, в резултат на по-малкия брой резервации в хотелите и посещения в ресторантите и баровете, а в някои от туристическите общини заетостта в този отрасъл надхвърля 50%. От своя страна, ударът върху заетостта и доходите води и до свито желание за потребление в домакинствата в тези общини и оттам – допълнително забавяне на икономическото им развитие в кризисния период.

Песимистичните допускания дори сочат към трайно свиване на трансграничния туризъм, което от своя страна означава, че подчертано туристическите икономики на черноморските общини ще трябва да се диверсифицират или рязко да обеднеят.

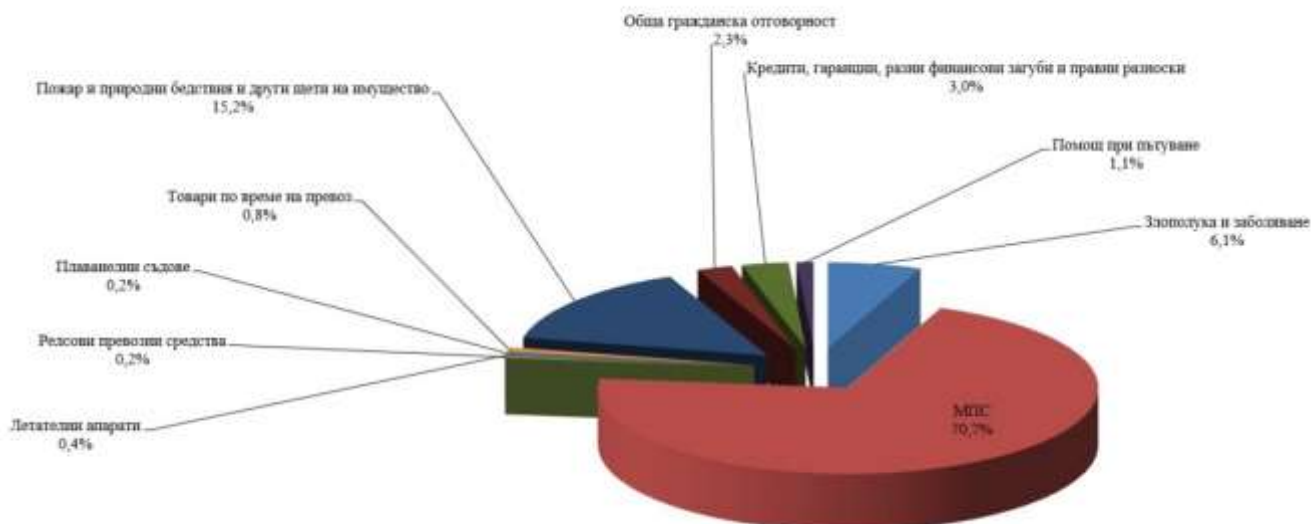
Тук не се спираме подробно на мерките, които правителството прилага в подкрепа на летния туризъм. Струва си единствено да споменем, че те са насочени към създаването на по-добри условия за българите, но както видяхме това в никакъв случай няма да е достатъчно за постигане на резултати, сходни с тези от миналите години.

В заключение, непосредственото бъдеще на туризма по Черноморието не изглежда особено розово; има и риск временният срив да се окаже постоянен.

✓ **Застрахователите изпратиха първото тримесечие с 4,2% ръст на приходите**

Драстичен спад на постъпленията от „Помощ при пътуване“ показват данните на КФН за общото застраховане. Застрахователните компании в България са реализирали премиен приход по общото застраховане в размер на 631,293 млн. лв., Това е с около 4,2% повече спрямо същия период на миналата година, когато brutният премиен приход бе 605,867 млн. лв.

Традиционно с най-голям дял са премиите по задължителната застраховка „Гражданска отговорност“ - 283,286 млн. лв.

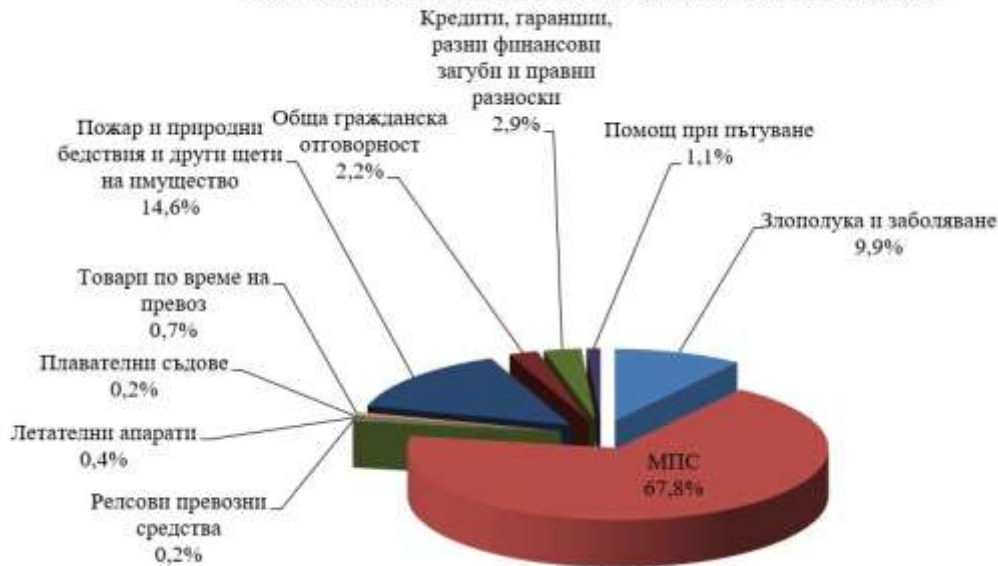
На второ място са brutните приходи от застраховка „Сухопътни превозни средства (без релсови превозни средства), който достигат 162,841 млн. лв. Приходите от застраховка „Злополука“ са в размер на 13,647 млн. лв., а от „Заболяване“ достигат 24,589 млн. лв. Постъпленията от полиците „Пожар и природни бедствия“ са 90,503 млн. лв. Важно е да припомним, че в края на май председателят на Управителния съвет на Асоциацията на българските застрахователи и изпълнителен директор на ЗАД „Армеец“ Константин Велев обяви по време на онлайн дискусия, организирана от ВУЗФ, **че се очаква намаляване на премиения приход по някои застраховки** като следствие от силно негативното отражение на кризата върху определени сектори на икономиката и клиентски групи, последван от период на застой и по-бавно възстановяване. Той отчете още, че вече има спад на застраховките „Помощ при пътуване“ и други застраховки, свързани с туристическия сектор и повлияни от преустановяването на пътуванията и транспортните връзки.

СТРУКТУРА НА ИЗПЛАТЕНИТЕ ОБЕЗЩЕТЕНИЯ ПО КЛАСОВЕ ЗАСТРАХОВКИ КЪМ КРАЯ НА ПЪРВОТО ТРИМЕСЕЧЬЕ НА 2020 г.

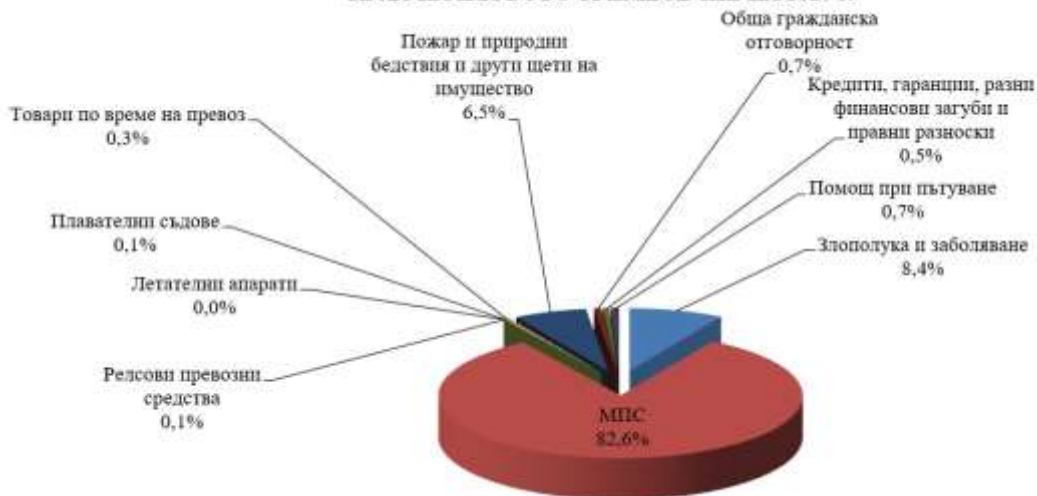
Данните на КФН потвърждават това твърдение. От таблиците на регулатора се вижда, че застрахователните компании са реализирали премиен приход по полицата „Помощ при пътуване“ в размер на 6,941 млн. лв., което двойно по-малко спрямо първите три месеца на 2019 г., когато brutният премиен приход е бил 12,262 млн. лв. Намаление има и при застраховката „Каско“ на МПС, повлияно от бързия спад в продажбите на фабрично нови автомобили – спадът за България само за април 2020 спрямо април 2019 г. е 72,6 %, а от началото на годината – 40,9 % спрямо същия период на 2019 г.

**СТРУКТУРА НА БРУТНИЯ ПРЕМИЕН ПРИХОД ПО КЛАСОВЕ ЗАСТРАХОВКИ
КЪМ КЪМ КРАЯ НА ПЪРВОТО ТРИМЕСЕЧИЕ НА 2020 г.**

През първото тримесечие на годината застрахователите са изплатили обезщетения по общо застраховане в размер на 257,264 млн. лв. Това е с около 6% повече спрямо същия период на миналата година, когато са изплатени 241,086 млн. лв. обезщетения. Отново огромен дял – повече от половината - са изплатените обезщетения по задължителната „Гражданска отговорност“ (142,522 млн. лв.).

**СТРУКТУРА НА ИЗПЛАТЕНИТЕ ОБЕЗЩЕТЕНИЯ ПО КЛАСОВЕ ЗАСТРАХОВКИ КЪМ
КРАЯ НА ПЪРВОТО ТРИМЕСЕЧИЕ НА 2020 г.**

В животозастраховането премиерните приходи към края на първото тримесечие на достигат 129,162 млн. лв., което е намаление с почти 10% на годишна база. За същия период на 2019 г. те бяха в размер на 142,736 млн. лв. Изплатените обезщетения в края на март 2020 г. са в размер на 48,920 млн. лв.

✓ Караниколов: Грантовете за малки и средни фирми тръгват към тях до дни

"Да запазим живота и здравето на хората беше най-важно", коментира икономическият министър по отношение на мерките срещу коронавируса

По-важно бе да защитим живота и здравето на хората. Не затворихме икономиката, не затворихме цели сектори, но нашата икономика изцяло зависи от европейската. Това заяви министърът на икономиката Емил Караниколов в предаването "Панорама" по БНТ.

Прогнозите са за спад на БВП тази година около 7%, но догодина ще нарасне с 6%, което е израз на тази добра кондиция, аргументира се министърът. По повод критиките на опозицията за мерките за икономиката Караниколов припомни, че обявявайки програмите за подкрепа, властите са подчертали, че те ще се развиват в движение.

"Трябва да се скъси връзката на доставките и ако още продължим да развиваме това, ние ще имаме най-големите възможности с Хърватия, защото по становище на ЕК ние влязохме в кондиция в тази криза, влязохме изключително подготвени", подчерта министърът.

„Още в началото казахме, че икономическите мерки ще се развиват и в бъдеще. От 1-ви юни се разширява кръгът на лицата по схемата 60/40, които ще могат да участват. Тези пари ще се дават вече и за бизнес, който ще назначава безработни“, посочи той.

„Срещу 700 млн. лв. кредити през ББР като грантове към момента имаме 220 млн. лв. за микрофирми и 156 млн. лв. за средни фирми, които до дни тръгват към тях. От 997 проверени договори 881 са одобрени и средствата няма да се забавят“, каза още Караниколов.

„Ние сме част от Европейската общност. Всеки един чуждестранен инвеститор си прави много добре своите анализи и той няма от какво да се притеснява, ако спазва законите на България и ЕС. В момента преговаряме с големи компании и не считам, че за тях има някакъв проблем да инвестират у нас“, коментира в заключение икономическият министър.

✓ Агресивният подход на Вашингтон тласка Пекин към Москва

Новата ескалация на напрежението между САЩ и Китай може да накара азиатската страна да се обвърже по-сериозно с Русия в енергийно отношение, смятат анализатори

Плановете на Русия за изграждане на втори газопровод до Китай набира скорост въпреки пандемията от коронавирус - или, твърдят някои експерти, именно заради нея.

Руската държавна газова компания „Газпром“ започна проектиране и проучване на „Силата на Сибир-2“, нов мащабен план за газопровод, който ще доставя до 50 млрд. куб. м природен газ годишно до Китай, събщи в края на май руският конгломерат. Ако бъде изграден, газопроводът ще удвои износа на газ на Русия в посока най-силната азиатска икономика.

Изграждането на трасето не се очаква да бъде завършено преди 2030 г. дори и при наличието на споразумение между Русия и Китай в близко бъдеще. Въпреки това анализаторите твърдят, че коронавирусът и последвалото ескалиране на напрежението между САЩ и Китай са предоставили икономически и геополитически тласък на проекта, насочвайки Москва и Пекин към споразумение.

Двете страни водят преговори за изграждането на „Силата на Сибир-2“ от години. Първоначално „Газпром“ предвиждаше строежа на газопровода през планината Алтай, за да свърже газовите находища в Западен Сибир с китайската провинция Синдзян (уйгурски автономен регион – бел. ред.), но това предложение срещна скептицизъм от страна на Пекин. За да съживи преговорите, в края на миналата година руската компания предложи нов маршрут, който ще преминава през Монголия и ще доставя газ директно в гъсто населените райони в Централен Китай.

Това ще бъде продължение на газопровода „Силата на Сибир-1“, пуснат в експлоатация през декември миналата година. Съгласно споразумението, подплатено за доставка на газ срещу 400 млрд. долара, подписано през 2014 г., „Газпром“ пое ангажимент да доставя на Китай до 38 млрд. куб. м газ годишно в продължение на 30 години.

„Газпром“ вижда, че позицията ѝ на европейския пазар ерозира в дългосрочен план поради нарастващата конкуренция и стремежът на някои страни да намалят зависимостта си от Русия“, посочва Александър Габуев, старши сътрудник в Carnegie Moscow Center, обяснявайки смяната на фокуса на компанията към Китай. „Междувременно „Газпром“ търси пазари за природния газ от находищата в Ямал и Западен Сибир, а Китай е големият пазар в съседство“, подчертава той. Тъй като търсенето на руски газ в Европа се понижи заради кризата, ръководството на „Газпром“ започна да търси пазари на изток, заяви Игор Юшков, старши анализатор в московския Национален фонд за енергийна сигурност.

„За да запази дейността си и своето влияние в управленските среди на Русия, (изпълнителният директор на „Газпром“ Алексей Милер) трябва да предостави на (Владимир) Путин някои добри новини“, посочва Юшков, добавяйки: „Тъй като в настоящата ситуация няма много добри новини, мисля, че е логично Милер да се опита и да постигне известен напредък чрез „Силата на Сибир-2“.

В същото време „Газпром“ продължава да инвестира сериозно в газови находища и центрове за преработка на горивото, които да обслужват „Силата на Сибир-2“. Компанията е разширила сондажната си дейност в няколко полета, свързани с газопровода, като изгражда нови компресорни станции.

За да убеди Китай да подпише сделка за втори газопровод, Русия може да се възползва от търканията между Пекин и Вашингтон, които отново зачестяват напоследък.

„Ако не беше този конфликт между САЩ и Китай, със сигурност за Русия би било по-трудно да подпише нови газови сделки с Китай“, коментира ситуацията Юшков. „Русия може да се възползва от страховете на Китай (свързани със САЩ) и да продължат напред с преговорите“, добавя анализаторът.

Пандемията изостри напрежението между Вашингтон и Пекин, като всяка страна обвинява другата в неправилно управление на кризата с коронавируса. Една от възможните жертви на този скорошен спад в отношенията може да се окаже постигнатата търговската сделка от първа фаза, подписана от САЩ и Китай в началото на тази година. Тя включва обещание от страна на Китай да закупи американски енергийни продукти на стойност 52,4 млрд. долара през следващите две години.

Въпреки че Китай настоява, че остава ангажиран със споразумението, страната изоставя от обещанията си относно американските стоки заради пандемията. Междувременно президентът на САЩ Доналд Тръмп призна, че ентусиазмът му по сделката е помрачен и заплаши да възстанови митата, ако Пекин не успее да постигне целите си за покупките.

Ако отношенията с Вашингтон продължат да се влошават, Китай ще започне все по-ясно да се фокусира върху Русия за помощ за задоволяване на енергийните си нужди, заяви Лин Боцянь, декан в Китайския институт за изследвания на енергийната политика към университета „Сямън“.

„Разривът между САЩ и Китай със сигурност ще насърчи Пекин да сътрудничи повече с Русия“, изтъква Боцянь.

Що се отнася до „Силата на Сибир-2“, той прогнозира, че в крайна сметка Китай и Русия ще се споразумеят за договор, въпреки пречките.

„Преговарянето относно цената няма да е лесно“, коментира още Боцян, като добавя: "Но тъй като и двете страни са заинтересовани, мисля, че в крайна сметка ще постигнат някакво споразумение“.

Сега

✓ Повечето хотели в България няма да отворят това лято

Министерството на туризма започва проверка по сигнала за 64 лв. такса за чадъри и шезлонги

Голяма част от хотелите на Черноморието и в зимните курорти в България няма да отворят през лятото, показва репортаж на БНТ. Причината е, че резервации почти няма - нито от български, нито от чуждестранни посетители. На това отгоре резервираните стаи отпреди пандемията на коронавируса са отменени. Туроператорите очакват най-търсени през това лято да бъдат самостоятелните апартаменти и къщите за гости, заради факта, че там клиентите ще са самостоятелни и няма да имат контакт с други посетители.

Собствениците на хотели обясняват, че ще изкарат минимална печалба в следващите месеци, а някои дори трудно ще успеят да покрият разходите си. За да изпълнят изискванията за безопасен престой на туристите, хотелиерите трябва да инвестират много допълнителни средства. И, като чертата, собствениците на 4 и 5 звездни хотели са установили, че е по-добре въобще да не отворят това лято.

Това важи особено за Черноморието, където все още не е ясно какъв процент от досега посещаващите страната чуждестранни туристи ще пристигне това лято. Хотелите в Слънчев бряг, например, все още не са отворили, като собствениците се надяват, че сезон ще има поне през юли и август. Но са наясно, че традиционните за курорта английски туристи няма да дойдат.

"По това време вече имах някъде към 60 човека. До края на сезона ставах 80-90. Сега няма да отворя с повече от 20-25 човека. Категорично не!", казва Веселин Налбантов, собственик на хотел.

Част от заведенята в Слънчев бряг вече работят, макар че няма почти никакви посетители. "Лично на нас ни се отразява доста сериозно, понеже работим главно с туристи от Великобритания, от Дания, от Швеция. Разчитаме много на тях", обобщава ситуацията Елина Грудева, собственичка на заведение в Слънчев бряг.

В Банско голяма част от хотелите също не работят. Очакват, че с отварянето на границите ще започнат да идват и туристите от съседните държави, защото само от българи няма да покрият разходите си. Някои хотелиери казват, че работят с групи от Германия, Англия и Чехия, а 2/3 от организираните групи вече са се отказали да идват. И обобщават, че едва ли от другаде ще дойдат туристи, които да запълнят тези места.

И, както вече е станало традиция, всички искат нещо от държавата - хотелиерите настояват тя да предприеме мерки, с които да бъдат привлечени повече чуждестранни туристи.

"Ако се облекчи издаването на визи, ако дори се поемат част и от чартърните полети, вярвам, че много голям поток от руски туристи ще дойде в България, не само в Банско", обобщава замисъла един от собствениците на хотели - Георги Думанов.

Очакванията на туристическия сектор са цените тази година да бъдат намалени, въпреки финансовите затруднения на голяма част от хотелите и ресторантите.

ПРОВЕРКА НА ШЕЗЛОНГИТЕ

"Министерство на туризма ще извърши незабавна проверка на плаж в Слънчев бряг след сигнал в общественото пространство, придружен със снимка на касов бон, че на плажа са предлагани чадъри и шезлонги на завишени цени. В случай, че бъдат установени нарушения, Министерството на туризма веднага ще наложи санкция на стопанина на плажа", гласи съобщение от ведомството.

Във "Фейсбук" жена сподели снимка на касов бон за 64 лв., които е платила за два чадъра и 4 шезлонга в Слънчев бряг. Новите текстове в Закона за здравето, приети от Народното събрание предвиждат, че за лято 2020 г. концесионерите и наемателите на морски плажове трябва да предоставят плажните принадлежности на цени, намалени с не по-малко от 50% от цените за миналата година. При неспазване на тези изисквания глобата е 50 000 лв., а при повторно нарушение - 100 000 лв.

"Задължение на министерството е да следи как се спазват правилата за работа на морските плажове през цялата година. При нарушения и неспазване на законодателството санкциите са безкомпромисни. Министерството на туризма призовава своевременно да бъде информирано при всякакви съмнения за извършване на неправомерни действия на територията на морските плажове. Сигнали за нередности на плажа могат да бъдат подавани на телефон 02/90 46 833, както и на имейл: control@tourism.government.bg.", се казва още в съобщението.

✓ Равносметката за Перник - милостива природа и на тъмно изхарчени 60 млн. лв.

Градът се сдобри с полунужна инфраструктура и възложи спешни договори, които няма как да се изпълнят спешно

Перник посреща лятото с една добра новина - отпадане на водния режим от юни. Министерство на околната среда и водите вече одобри графика за водовземане от язовир "Студена", като данните показват, че заедно с водата от София количествата се възстановяват на нивата отпреди кризата. За това допринесе и милостивата природа - водата в язовир "Студена" в момента е на ниво от над 17 млн. куб. метра. и годината не се окажа суха.

Равносметката за действията на институциите по време на кризата не е толкова ласкава. В ситуацията на спешност община и държава похарчиха милиони за изграждане и ремонт на инфраструктура, част от която е полунужна. Парите се изхарчиха на тъмно, а повечето от спешните договори всъщност няма как да се изпълнят спешно. Това не попречи те да се възложат на предварително избрани фирми, без конкуренция и без падане под прогнозните цени.

Колко и за какво изхарчиха държава и община?

Парите за решаване на водната криза в перник надхвърлиха 60 млн. лв. без сумите, които на свой ред поиска София за ремонт на язовир "Бели искър". Правителството първо обяви, че отпуска 5 млн. лв. непосредствено в началото на кризата, а в края на годината даде на общината други 30 млн. лв. за извършване на спешна реконструкция на ВиК мрежата в града. В края на януари по бюджета на Областна администрация Перник пък бяха приведени 27 039 570 лв. за проекта за изграждане на новия водопровод от Мало Бучино до Перник, по който временно в града да бъде доставяна софийска вода с дебит от 300 литра в секунда. Не е ясно колко милиона ще глътне поискания от Столична община ремонт на яз. "Бели Искър", който от 2018 е включен в митичния списък за ремонтиране на язовири на стойност 500 млн. лв.

Договорите на общината - на тъмно, спешните дейности - с отдалечени срокове

Още в края на януари община Перник обяви процедурите за разпределяне на своя дял от 30 млн. лв. По всички тези поръчки за спешна реконструкция договорите бяха възложени пряко на фирми, които са предварително избрани от възложителя. По този ред държавната "Монтажи" ЕАД, която строи и водопровода от Мало Бучино, получи два договора от общината - за аварийен ремонт на пречиствателна станция (1 429 132 без ДДС) и за реконструкция на Главен клон II от водоснабдителната мрежа (3 047 301 стойност без ДДС).

И двете поръчки са възложени в ситуация на спешност, но от документацията става ясно, че няма как да се реализират бързо. Особено показателен е случаят с ремонта на пречиствателната станция. Перник има две пречиствателни станции - едната с пясъчни филтри, действаща към момента на кризата, и втората с АКХ филтри - преустановила дейност през 2007 година. В мотивите на поръчката изрично е записано, че в обичайни условия пречиствателната станция с пясъчни филтри е напълно достатъчна на града. Заради критичното доближаване на мъртвия обем на язовира по време на кризата обаче водата започва силно да се замътява и не може да се чисти достатъчно добре само от тази станция. С тези аргументи е поръчан спешен ремонт на втората станция, но общината е била наясно, че той няма как да приключи бързо. Според документацията за ремонта на пречиствателната станция са необходими 120 дни на фона на прогнозирано достигане на мъртвия обем на язовира още през февруари-март. С ясното съзнание, че ремонтът ще се забави, ръководството на "ВиК Перник" междувременно намира алтернативен начин за пречистване на водата с ползване на утайките на язовира.

Няма данни този договор да е изпълнен, но след приключването му Перник ще разполага с втора пречиствателна станция, от която при обичайни обстоятелства не се нуждае. Интересен детайл тук е начинът, по който общината доказва липсата на вина за неотложността на ремонтите. Във всички поръчки около кризата общината изтъква факта, че язовир "Студена" се управлява от басейнова дирекция и градът не носи вина за допуснатото бедствено положение. Така общината излиза в бяло за нуждата от реконструкцията на забатачени с години общински съоръжения.

80 дни е срокът за изпълнение по втория договор с "Монтажи" ЕАД - за реконструкция на Главен клон II от водоснабдителната мрежа, като тук аргументите за нужда от спешни действия звучат по-убедително - значително увеличаване на аварията след началото на водния режим и риск от смесване на питейната вода с канализационни води.

Ако по тези договори сроковете се ограничават до 3-4 месеца и може да се говори за спешност на изпълнението, по основната поръчка на общината - за разпределяне на 20 224 510 лв. за ремонт на водопроводната мрежа по главни улици от града, сроковете за изпълнение достигат почти година. Тази поръчка е разделена на четири обособени позиции, като фирма "Райкомерс конструкторн" ЕАД взема две от тях с договори на обща стойност 9,5 млн. лв. без ДДС, "ГБС-Инфраструктурна строителство" АД е избрана за третата обособена позиция (5,7 млн. лв.), а последният договор е сключен с фирма "Гелак" ООД (5 млн. лв.). Целта на тези ремонти дейности е да намалят загубите по водопреосната мрежа - отново забатачен с години проблем, задълбочен от честите аварии след въвеждането на водния режим.

Тук сроковете за изпълнение са много дълги и общината при желание можеше да използва по-конкурентен подход за избор на изпълнители. Според публикуваната информация четирите позиции по поръчката следва да се изпълнят за 158, 200, 335 и 200 дни. При по-състезателна процедура - било тя проведена със съкратени срокове, общината можеше да натисне цените надолу и да избегне съмненията за задкулисни договорки кой да изпълнява дейностите. Всички договори, сключени от общината с предварително избран изпълнител, са подписани на стойността, изчислена от общинската администрация като прогнозна.

Съмненията се засилват допълнително и от отказа на община Перник да публикува договорите. Нито един от спешните контракти не е публикуван в профила на купувача на общината. Справка в други преписки показва, че общината обикновено е последователна и публикува пълната информация по поръчките, включително и подписаните договори с предложени ценови оферти и графици за изпълнение.

Договорът за новия водопровод гони рекорд за най-кратка ценова оферта

Държавната "Монтажи" ЕАД получи и основният договор - за изграждане на новия водопровод от Мало Бучино до Перник, по който да потече софийската вода. Изграждането на тръбата стана епично още преди да е започнало - тръби се издирваха от Испания, Италия, Турция, строителните работи все почваха, ала не почваха, напук на уверенията, че водопроводът ще бъде изграден ударно за 45 дни. В крайна сметка договорът между областна администрация Перник и "Монтажи" е от 6 февруари със срок на изпълнение 60 дни от сключването му.

Този договор, за разлика от контрактите на община Перник, е публичен, но и нищо чудно - приложената към него количествено-стойностна сметка спокойно може да кандидатства за рекорд за най-кратка обосновка за изхарчване на 22 131 640 лв. без ДДС. Надеждите, че от договора ще стане ясна цената на километър доставени от чужбина ПВЦ тръби Ф-630 мм са надежи без кръчмаря.

Дейностите по строежа на водопровода са обобщени в скромна табличка на половин страница, като са остойностени с всичко на всичко четири числа. От тях става ясно, че разходите по доставка и полагане на километър тръби възлизат на 1320 лв. или 18 216 00 лв. за поръчаното количество - 13,8 км. Цената за изграждане на предвидената нова помпена станция е 814 000 лв., без повече подробности и разбивки как се стига до нея, изграждането на резервоар с вместимост 250 кубични метра е оценено на 25 000 лв. без разбивка. Други 24 000 лв. - 2 по 12 000 лв., са предвидени за доставка и

монтаж на регулатори. Така равноместката е 19 079 000 без ДДС. Извън тази сума за непредвидени дейности са заложили 10% (1 907 900 лв.), за проектиране - 953 950 лв., за авторски надзор - 190 790 лв. С това крайната цена с включено ДДС стига 26 557 968 лв. Много или малко е това при липсата на подробности трудно може да разберем извън изказаните общи съмнения, че цената на километър водопровод излиза прекалено скъпа. Също толкова лаконично е и техническото задание за изпълнение на поръчката - 5 страници, от които става ясно, че идеен проект тепърва ще се изготвя.

Интересна подробност при договора с "Монтажи" ЕАД е, че по него не е предвидено ползването на подизпълнители. В същото време публично стана ясно, че държавното дружество е работило с външни доставчици и строители. Според публикация на "Капитал" в списъка на доставчици и строители, ползвани от фирмата по изграждането на водопровода, влизат "Главболгарстрой", "Райкомерс конструктор", "Грома холд", "Джи Пи груп", "Ейч Ти Ай България", "Кюбико" и "Аквастарт". Възможно е договорите с тях да са сключвани под формата на наем на техника, за да се избегне декларираната забрана за ползване на подизпълнители. Това става обичайна практика по заобикаляне на изискванията за ползване на подизпълнители.

След всички пари и реконструкции аварията продължават - и по новия водопровод, и по преносната мрежа в самия град. Наложиха се и нови спешни дейности, след като се оказа, че водата от София не може да се вкара ефективно в мрежата на града и дори се стигна до завишаване на водоползването от яз. "Студена". При нормални обстоятелства това би следвало да води до неустойки за фирмите. В договора с "Монтажи" ЕАД за водопровода е предвидена 10% неустойка при некачествено или лошо изпълнение, подобни текстове вероятно съществуват и по договорите на общината за реконструкция на водопреносната мрежа. При цялата тази секретност и директно възлагане на предварително посочени фирми до санкции надали някога ще се стигне.

И водопроводът, подобно на пречиствателната станция, стана готов след като градът избегна най-страшното - достигането на мъртвия обем. Годината се оказа по-пълноводна от очакваното и от юни месец количеството вода, което ще се ползва от яз. "Студена", ще е равно на това, което постъпва от София - по 800 хиляди куб. метра на месец. Водата от София ще продължи да се ползва, за да се даде възможност язовирът да се запълни, като към момента никой не казва колко дълго ще продължи това. Малко вероятно е обаче новият водопровод да продължи да се ползва години наред, каквито опасения имаше в мотивите за изграждане на съоръжението. Още повече, че водата по него няма да идва безплатно. Продължава да е мистерия каква цена за доставката ще поиска "Софийска вода", като в града се коментираше тарифа до 25 стотинки на куб. м. Така или иначе местното "ВиК Перник" няма намерение да включва цената във фактурите на потребителите и ще работи по тази линия на загуба, защото всички политици се кълнях, че до поскъпване на водата няма да се стигне. Дружеството има и в момента проблеми със събираемостта на сумите. "Сега" изпрати въпроси до КЕВР защо още няма тарифа и нормално ли е фирмата да работи на загуба, но до момента отговори няма. Нищо чудно на фона на тежкото финансово състояние на дружеството и добрия темп, с който се пълни язовир "Студена", новата тръба скоро да пресъхне. Ще пресъхне ли и безхаберното при управлението на водните ресурси и инфраструктура, без които нищо от това нямаше да се случи, предстои да видим. Тепърва ще се харчат десетки милиони по предвидения за финансиране с пари от ЕС воден цикъл на града.

✓ Г-0 дойде след много спорове в Г-7

Не е краят на света, ще има ново световно правителство, но не се знае в какъв състав, затова не може да се изчисли по какъв курс ще води света

Среща на световния връх няма да има. За пръв път Групата на Седемте големи няма да се събере за цяла година след миналия август в Биариц, Франция. След много спорове за формата – Г-7 или Г-8 (за или против Русия на масата), или Г-10, през Г-1+6 (хегемонът и неговите подгласници), дойде неизбежният финал Г- 0 – никой от големите никога няма да среща. Г-0 се превежда „глобализмът е на нулево ниво“: началниците на света не могат да съгласуват управлението дотам, че изобщо няма да се опитат да стигнат компромис, дори няма да изиграят спектакъла с лицемерна „семейна среща“ на съюзниците. Нашата задача като зрители е да надникнем умозрително зад завесите и да помислим защо сцената остана празна. Какво означава това за световната икономика? Пресата вече ни уведоми

кой дръпна шалтера:

фрау Ангела Меркел първа се реши и отказа да присъства на 46-тия форум на върха Г-7, която трябваше да събере на 25 и 26 юни в президентската резиденция Кемп Дейвид до Вашингтон (100 км на северозапад в щата Мериленд). Това станало в петък, в „бурен“ телефонен разговор с президента Тръмп предната нощ. Часове след като Канцлерамът обяви отказа с мотив – „поради „здравен риск“, домакинът отмени изцяло срещата. Ама не съвсем. Засега форумът е „отложен“. Веднъж беше отлаган за 2 седмици, трябваше да е на 10-12 юни. Сега не е ясно за кога. Може би през септември, по-скоро след президентските избори, но току-виж и преди тях. А може би

Г-7 ще изчезне завинаги.

Това по американски дипломатично изрази г-н Тръмп: нарече Г-7 „изживяла времето си група страни“ („very outdated group of countries“) и потъна в обяснения как на отложената среща щял да покани и други важни играчи. Спомена Русия, Южна Корея, Австралия и Индия. Истинският проблем е, че Г-7 загуби силата да управлява. Когато беше създаден (1975 г.), този кръг на великите държеше 70% от брутния световен продукт, сега контролира едва 46% по текущи цени, под 32% от световното производство по паритет на покупателната способност (МВФ). И върви надолу. Но все още държи 58% от нетното световно богатство (Креди Суис). При всички провалът на срещата е

истински трус на самия връх

на глобалната икономика. Съветът на света фактически подаде оставка, по-лошо: отказва да се събере. Ние сме в кораб насред бурно море, върлува епидемия, двигателят не работи, запасите са на изчерпване, дажбите на трапезата

намаляват. Капитанът е свикал офицерите си, те отказват да се качат на мостика, защото подозират, че освен (пак) да се хванат за гушите, друго заедно (вече) не могат да вършат. И корабът пътува ... помните ли Фелини? Не е края на света, *ще има ново световно правителство,*

но не се знае в какъв състав, затова не може да се изчисли по какъв курс ще води света. Устойчив кръг („решаваща коалиция“ по Кенет Ероу) със сила, ресурс и икономически потенциал да налага волята си на останалия свят като едновременните Велики сили преди и между световните войни, са САЩ, Китай, Русия и Германия. Но това е връх за друг вид свят. САЩ едва ли ще обърнат кръгом от стремежа да си върнат величието (“transitioning back to greatness”). Така че по-вероятно – който и да е 46-ят президент на САЩ, особено ако остане 45-ят, - при следващата 46-а среща на световния управителен съвет хегемонът ще е принуден да крепи контрола и влиянието си. Това значи да разшири управляващата коалиция, като добави нови участници. Дали ще е споменатата Г-11 или по-скоро Г-12, дали ще са (напосоки) назованите за нови членове, ще бъдат ли низвергнати някои от сегашните „големи“? Кои?

Но без Китай,

защото тъкмо втората по размер икономика трябваше да бъде порицана и подложена на остракизъм на провалената юнска среща на Г-7. Във Вашингтон трябваше да се обяви пакт или поне „коалиция на желаещите“ да градят нова китайска стена – обаче от насрещната страна на Великата Чанг Чънг. Така че най-важното ще разберем по-късно, но сигурно до края на годината: кои ще са групата „големи“ и ще поканят ли Китай на масата. По етикета на канибалите: не си ли канен на вечеря, ще те сервират на трапезата.

Отговорите на тези въпроси струват милиарди днес. Но каквото и решение да вземе стопанинът на Белия дом (по-скоро новият), то нищо няма да струва и дълго няма да трае. През следващите поне 4, но може би 14 години баланс на силите в света трудно ще се наложи и удържи, а стопанската история ни учи, че щом *няма баланс, започват войни.*

Студени войни, търговски войни, остри икономически борби, съвсем истински, но периферни и ограничени войни с пушки, бомби и снаряди. Тотален хаос, но без глобален сблъсък, защото никой не ще да загива. Мнозинството се плаши с корона вирус да не се зарази. В свят на хаос и войни ние, българите, се представяме добре. Всички по-сериозни имуществата от първото, та чак до петото българско царство, са натрупани от войни. Ама и голяма мизерия са ни отреждали Великите.

Групата на големите само на пръв поглед се занимава с „чиста“ политика, сиреч с демагогия и празнословие. Смисълът на този форум е да управлява световното стопанство.

Макар че първата среща на върха (САЩ, Франция, Германия, Италия, Обединеното кралство и Япония, Канада се присъединява влиза по-късно) в двореца Рамбуе през 1975 г. е свикана от президента Жискара Д'Естен, идеята е на тогавашния секретар на трезора („финансов министър“) на САЩ Джордж Шулц, а истинската причина е валутната нестабилност след Смитсониянското споразумение (1970) и петролната криза от началото на 70-те години: за пет години (1970-75) цената на петрола скача тройно от 20 до 60 долара за барел. Г-7 взема соломоновски решения и по двата въпроса: златно-доларовият стандарт е премахнат, но МВФ е възкресен, закриването му е отменено. Решено е цените на петрола да се стабилизират „на устойчиво ниво“, обаче доходите от добива да се преразпределят – и за следващите 5 години (1975-80) петролът поскъпва още 3 пъти – от 60 до 170 долара за барел. После се срива с 2/3 (1981-86) до 24 долара – и това се счита за основната причина за стопанския крах на СССР и неговия блок.

Най-обсъжданото представление на Г-7 е срещата „на върха“ с участие на „главите“ (на изпълнителната власт) веднъж до два пъти годишно, но двигателят, работният орган на групата е срещата на финансовите министри, често заедно с шефовете на централните банки. Те се събират поне четири пъти в годината.

Сред най-важните решения на Г-7 е Споразумението „Плаза“ (подписано в хотел „Плаза“, Ню Йорк на 22.09.1985, за обезценяване на долара, който е достигнал тогава най-високото си ниво. Това е първото световно „подстригване“ на спестителите, които губят между 3 и 5 трилиона долара (1985). Същия смисъл има и Лувърското споразумение (Париж, 1987), доларът се девалвира, спестителите са подстригани с по-малък процент, но с по-голяма сума. Но върховното постижение на Г-7 ще остане Вашингтонският консенсус, постигнат на XVI среща в Хюстън преди точно 30 години (9-11 юли 1990).

Решение („инициатива“) на Г-7 (1996) е опрощаването на дълга на 42-те „тежко задлъжняли бедни страни“ (НПС), първо с 90%, после „до 100%“. По тази инициатива България отписа вземания почти колкото беше външния ни дълг, който вкара страната в мораториума от 30.03.1990 г.

През 1996 г. Г-7 създаде Форума за финансова стабилност, който трябваше „да управлява международната финансова система“. Така Г-7 създаде Г-20. И още много приноси в световната икономика имат Седемте.

[БНР](#)

✓ Извънредно заседание на кабинета заради връщането на пари от "Булгаргаз"

Правителството се събира на извънредно заседание, за да обсъди механизъм за връщане на сумите, които "Булгаргаз" трябва да възстанови на клиентите, закупили природен газ през първото тримесечие на тази година в условията на свободно договорени цени.

На 3 март бе обявено, че с руската страна е договорена значително по-ниска цена на синьото гориво със задна дата, считано от август миналата година.

Очаква се с решение на кабинета на "Булгаргаз" да бъде разпоредено да възстанови малко над 201 милиона лева на клиентите си. Това са топлофикации, газоразпределителни и други търговски дружества.

Впоследствие - в рамките на 30 дни те ще трябва да решат какви суми ще възстановят на преките си клиенти.

Надвзетото ще трябва да се върне още с първите фактури на клиентите, плащащи на месечна база. Ако сумата е по-голяма, то намаление трябва да има в следващата фактура. Плащащите на годишна база ще получат надвзетото след изравнителните сметки.

✓ Пускат първите станции от третия лъч на метрото до края на август

До края на август се очаква да бъдат пуснати в експлоатация първите станции от третия лъч на столичното метро в отсечката между кварталите "Красно село" и "Хаджи Димитър".

Това потвърди премиерът Бойко Борисов, който заедно с кмета Йорданка Фандъкова инспектира метростанциите.

Строежът на километър от метрото у нас струва 40 милиона евро, докато в другите европейски държави сумата е 150 милиона евро, посочи премиерът Борисов:

"В Европа и тази тема не смеят да повдигнат. 150 млн. евро, влаковете са "Сименс", инсталациите пак са немски, под земята навсякъде е еднакво. Е как в България разликата е 100 млн. евро на километър? Няма корупция, затова. 100 млн. евро, не 1 млн. Като дам тази цифра, спират да говорят".

Кметът на София Йорданка Фандъкова поиска помощ от държавата в размер на 15 млн. лева заради градския транспорт, който търпи загуби заради пандемията от коронавируса.

От своя страна министър-председателят обеща средствата да бъдат осигурени.

✓ Комисията по транспорт в Европарламента гласува позиция по пакет "Мобилност"

Комисията по транспорт в Европейския парламент ще гласува позицията си по пакета "Мобилност" преди той да влезе за вот на второ, окончателно четене в пленарна зала през юли.

Заседанието на комисията няма особено значение, освен да изпрати политически сигнал към евродепутатите, заявиха запознати. Ето какво споделиха за очакванията си пред "Хоризонт" Петър Витанов от Прогресивния алианс на социалистите и демократите, член на транспортната комисия и Андрей Новаков от Европейската народна партия, неин заместващ член:

„Моите надежди не са свързани толкова с предстоящото заседание на Комисията по транспорт, защото аз не виждам политическа воля за промяна на това статукво, което беше договорено преди няколко месеца.

Депутатите са останали същите, те са представители на новия Европейски парламент и няма нито един, който да не е запознат с казуса „Мобилност“ и няма нито един, който да не е получил съответните указания от своето национално правителство.

„Нека да кажем, че не очакваме чудеса, но работим за справедливост. Към момента, ако можем да наречем всички ние - българите от различните партии в Комисията по транспорт, от отбор, то нашият отбор е силен и

Вотът в пленарна зала по пакета е предвиден за 8 юли. За да бъдат приети внесените поправки по пакета, в т.ч. и от български евродепутати за връщането на камионите и водачите, е необходимо абсолютно мнозинство, което е малко вероятно да бъде постигнато.

✓ ВАС потвърди решението на КЗК за концесионер на летище София

Върховният административен съд остави в сила решението на Комисията за защита на конкуренцията от 14 ноември, с което е потвърден изборът от Министерството на транспорта на концесионер на летище София - консорциум "Соф кънект".

Делото беше образувано по жалби на трима от участниците в процедурата.

Съдът е приел, че КЗК е осъществила дължимия контрол по законосъобразност и се е произнесла в рамките на проучването, което е регламентирано в Закона за концесиите. Тричленният състав на ВАС е установил също, че правилно КЗК не е открила нарушения при провеждане на процедурата, а също и несъответствия между офертата на спечелилия участник и документацията за възлагане на концесията.

Върховните съдии приемат, че КЗК е извършила дължимата проверка по законосъобразността на действията на министъра на транспорта, информационните съобщения и технологии както в процедурата за допускането до участие, така и по отношение на съответствието на определения за концесионер консорциум с критериите за възлагане на концесията, посочени в техническата документация.

✓ Германия обмисля втори допълнителен бюджет от 30 млрд. евро заради Covid-19

Германският министър на финансите и вицеканцлер Олаф Шолц посочи в петък, че правителството работи върху втори извънреден бюджет от 30 милиарда евро в допълнение към договорената по-рано тази седмица програма в размер на 130 милиарда евро за борба с икономическите последици от коронавирусната пандемия, съобщава немското списание "Шпигел".

Допълнителният бюджет ще се финансира чрез заеми и дългове, тъй като финансовото министерство вече не разполага с достатъчно средства от първоначалния бюджет за 2020 година, за да подкрепи мерките за възстановяване.

Олаф Шолц желае да бъдат предоставени общо 90 милиарда евро като стимулиращи мерки, но от първоначалния извънреден бюджет за 156 млрд. евро вече са на разположение едва 60 млрд. евро.

Финансовият министър посочи, че новият бюджетен план ще бъде представен до средата на юни.

По-рано през деня немската централна банка Бундесбанк заяви, че очаква германската икономика да се свие със 7,1% през тази година в резултат на коронавирусната пандемия.

✓ **Тръмп заплаши с мита ЕС и Китай заради търговията с американски омари**

Доналд Тръмп предупреди, че администрацията му може да наложи тарифи върху вноса на автомобили от Европейския съюз и "реципрочни" налози върху Китай, ако Брюксел и Пекин не свалят високите мита върху вноса на омари от САЩ.

Изказвайки се на кръгла маса в щата Мейн е подкрепа на рибарите, занимаващи се с търговия, Тръмп каза, че "подобна тарифна мярка спрямо ЕС ще бъде еквивалентна" на европейските мита от приблизително 20% върху американския омар.

"С нас те се държат толкова зле, че е трудно да се повярва", отбеляза той, когато беше информиран, че ЕС не начислява подобни високи тарифи за вноса на канадски морски храни.

Тръмп определи търговският съветник на Белия дом Питър Наваро като "краля на омарите", който отговаря за тези преговори.

Американският президент също така поиска от Наваро да идентифицира китайски стоки, които да бъдат ударени с високи тарифи, освен ако Пекин също не свали митата си върху американските омари.

Ройтерс отбелязва, че на този етап няма непосредствени коментари от кабинета на търговския представител на САЩ Робърт Лайтхайзър или от европейската делегация във Вашингтон. Китайското посолство също не беше открито за коментар.

През миналата година Робърт Лайтхайзър предложи мини сделка с ЕС, която би намалила тарифните бариери за американските омари, но тя така и не беше финализирана.

През последните месеци разговорите между двете страни се затрудниха въпреки многократните посещения на новият еврокомисар по търговията Фил Хоган в САЩ. Източници, близки до двете страни, говорещи при условие на анонимност, посочиха, че не очакват да бъде постигнат много голям напредък през тази година.

По-рано Тръмп също отправя заплахи за налагане на мита върху вноса на европейски автомобили с намерението да получи по-добри условия в търговските отношения между САЩ и Европа. Той обаче на няколко пъти отложи въвеждането на подобни мита.

[News.bg](#)

✓ **Не се очаква поевтиняване на горивото през летните месеци**

Когато на пазара се появи още един играч, е нормално да се очаква по-голяма конкуренция и съответно по-ниски цени. Ако се появи и друг крупен играч, също би било добре за пазара.

Така директорът на Софийската стокова борса Васил Симов коментира в сутрешния блок на БНТ идеята на държавата за създаването на държавна петролна компания със складове и бензиностанции.

Много е динамичен светът и напълно е възможно съживяването от кризата с коронавируса да стане по-бързо. За някои тенденции и стоки може би ще са нужни обаче месеци, посочи той.

Преди 3-4 месеца се наблюдавало доста динамично, рязко поскъпване на стоки и известен хаос на пазара. В световен мащаб при борсите е сблъсъкът между търсенето и предлагането. Петролът по думите му се движел спокойно през последните месеци и вследствие на търговската война цената му се сринала до 18-19 долара за барел.

През последните 2-3 седмици цената на петрола твърдо пълзи нагоре. За рамките на по-малко от месец двойно се повишила цената на петрола. Всичко това стъписва пазара, отбеляза Васил Симов и допълни, че когато цената на петрола тръгне нагоре, веднага търговците на бензин и дизел вдигат цената.

Тенденцията за вдигане цената на петрола ни дава основание да предполагаме, че горивото през летните месеци няма да поевтинява, категоричен бе Симов. Според него търсенето на петрола ще нарасне и би било странно, ако цената му да тръгне надолу.

По отношение на пшеницата, Симов увери, че нямаме проблем с реколтата и хляба. Години наред ние сме потенциален нетен износител на пшеницата, каза още той.

С отварянето на заведенията за хранене, Васил Симов смята, че когато търсенето стане по-голямо от предлагането, отново нищо чудно цените да тръгнат нагоре. По думите му психозата уплашила малко населението по време на кризата с коронавируса, а с тази психоза и пазарното поведение на гражданите сами са подтикнали цените да вървят нагоре. Това се е случило в рамките на седмица - две, но после пазарът се е успокоил.

✓ **Нова Зеландия пребори коронавируса**

Правителството на Нова Зеландия почти незабавно отменя всички ограничения в борбата с коронавируса с изключение на стриктния граничен контрол, обяви премиерът на държавата Джасинда Ардърн, след като здравните власти съобщиха, че няма нови случаи на заразени с коронавирус, пише "Гардиън".

"Готови сме", заяви Ардърн на пресконференция в Уелингтън и добави, че новозеландците се "обединиха по безпрецедентен начин, за да смажат вируса".

Министър-председателят привлече международно внимание и си спечели похвалите на Световната здравна организация за подхода в борбата с коронавируса, стриктен и предпазлив подход, който изглежда се отплаща. На 25 март Ардърн блокира страната за четири седмици - изисква от почти всички граждани да си останат по домовете през почти цялото време - преди да започне постепенно да разхлабва ограниченията.

От полунощ, каза Ардърн, новозеландците ще живеят в държава, "където животът се усеща толкова нормален, колкото можем по време на пандемия". Правилата за физическа дистанция и ограниченията за масовите мероприятия ще отпаднат, добави премиерът.

Новозеландците отговориха с ликуване в социалните медии.

Държавата имаше само около 200 случая, когато правителството реши да наложи ограничителни мерки. Нова Зеландия има под 1500 заразени с коронавирус, 22 души са починалите.

Стриктният граничен контрол обаче ще остане, като Ардърн предупреди, че не знае кога ще бъде отменен, тъй като това е най-добрата защита в момента. Само новозеландци и техни роднини могат да влизат в страната. Те обаче трябва да спазват 14-дневна карантина.

Нова Зеландия е част от малка група от държави, които обявиха, че нямат нови случаи на коронавирус. Тя обаче е първата държава с повече от 1000 потвърдени случая, която обяви, че се е справила с вируса. Черна гора съобщи на 25 май, че се е справила с вируса, последваха Фиджи на 5 юни и на 9 май Фарьорските острови.

Запитана как е реагирала на новината, че няма нови случаи, Ардърн отговори: "Малко потанцувах".

[БНТ](#)

✓ Манфред Вебер пред БНТ: Планът за европейската икономика ще даде стимул за възстановяване

Целта на плана за възстановяване на европейската икономика е да осигури устойчив растеж, категоричен е лидерът на Европейската народна партия в Европейския парламент Манфред Вебер. В интервю за БНТ той подчерта, че България ще получи сериозна подкрепа и препоръча страната ни да инвестира в инфраструктура, туризъм и научно-изследователска дейност.

С Манфред Вебер разговаря Иво Никодимов.

Урсула фон дер Лайен и ЕК обявиха план от 750 млрд. евро за възстановяване на европейската икономика. Всички оценява този план като амбициозен, сравняват го с "Планът Маршал" дори. Какви са шансовете този план да получи одобрението на Европейския съвет?

Манфред Вебер, председател на групата на ЕНП в Европейския парламент: Основното в плана е, че заставаме зад европейската икономика и особено зад тези, които изискват повече помощ. Корона-кризата бе поразяваща, особено в Италия и Испания, и тя изисква мерки за възстановяване на икономиката. Трябва икономически стимул, който планът ще даде. Европейската солидарност също е много важен фактор за този план.

За какво, обаче, и как трябва да се инвестират тези пари, за да има ефект?

За нас, като Европейска народна партия, заедно с ГЕРБ, част от ЕНП - ние гледаме напред към бъдещето, а не назад към миналото. Искаме да гарантираме, че тези вложения ще осигурят растеж. Сега е много важно да представим плана пред хората, пред обществото, за да се получат конкретни приоритети. България участва в този процес. Нужно е да се създаде добра инфраструктура, трябва да се подпомогне туристическият сектор и е изключително важно да се задържат талантивите млади българи вътре в България. Също така смятам, че трябва да се инвестира в развойна и научна дейност. И, уверявам ви, ЕК вече работи в тази насока с българските власти.

На какви условия, обаче, трябва да отговарят страните? И по какъв начин върховенството на закона ще влияе върху парите, които ще могат да се получат за възстановяване?

Основна линия е да има върховенство на закона. Това е основно условие. Също така климатичните промени следва до някаква степен да бъдат застъпени в проектите. Това са основни фактори. Когато става дума за парите на данъкоплатците от цяла Европа, следва да сме особено внимателни тези основни условия да бъдат зачетени. Трябва да има действия против корупцията. Да се спазва принципът за върховенството на закона всячески. Трябва също така да съблюдаваме принципите за независимост на правораздаването. И тук трябва да подчертаем, че това не важи само за България, а и за Италия и за всяка една Европейска страна, без изключение.

Премиерът Борисов, с когото вие имате добър диалог, непрекъснато настоява Европа да обръща поглед и да подпомага и Западните Балкани. В тази ситуация с какво Европа и ЕС могат да бъдат полезни на Западните Балкани, които също пострадаха сериозно от тази криза? Особено държавите, чиито икономики са обвързани така или иначе с европейската?

Това е част от предложенията пред Комисията в момента. Наблюдаваме развитието на ситуацията и кризата в Западните Балкани. България има водеща позиция тук, в този диалог. Мария Габриел, например и ред други лица, отговорни лица. Западните Балкани са ключови за сигурността на Европа и по това няма противоречия в Съюза. Българското председателство на Европейския съюз насочи много вниманието към този регион. И вече е абсолютно ясно и прието в Европейския съюз не само, че вътре - нашата икономика ще бъде подпомогната, но трябва да се подпомогнат и Западните Балкани като част от този пакет. Европа, Европейският съюз е приятел на Западните Балкани и е насочена към тях. Други страни, като Русия - например, не бива да бъдат допускани да заемат един вакуум. За нас е ясно, че Западните Балкани географски са част от Европа и следва да се движат напред заедно, съвместно с Европа.

Последните дни ставаме свидетели на ново напрежение по границата между Гърция и Турция. Напрежение, което е породено от нова вълна на мигрантски натиск, която, понеже аз бях по тази граница в края на февруари и началото на март, то е доста по-тежко от това, на което станахме свидетели тогава. Каква трябва да бъде нашата обща реакция - на Европа?

Реакцията е ясна! Трябва сила! Трябва да бъдем пределно ясни в отговора си на това давление от страна на Турция. Нелегалната миграция е голям проблем. Ние трябва да предпазим нашите граници. На българо-турската граница виждаме работещи мерки против такъв натиск. И виждаме, че България играе сериозна роля в опазването на външната граница на Европейския съюз. Днес, благодарение на тези мерки, които са предприети в България, натискът е намален. България доказва, че е готова да пази външните граници. Следва да се отправи сигнал към Турция, че е неприемливо поведение, при което тя поставя отделни страни от Европейския съюз под натиск. И трябва на всяка цена да се предприемат всички мерки за предпазване на границата между Турция и Гърция.

✓ Вълчев предлага проект за изграждане и реконструкция на детски градини и училища

Министърът на образованието и науката Красимир Вълчев информира в доклад, че внася за разглеждане проект на решение на Министерския съвет /МС/ за одобрение на програма за изграждане, пристрояване, надстрояване и реконструкция на детски градини и училища за периода 2020-2022 г., с индикативен бюджет за 2020 г. до 70 милиона лева. Това се посочва в документа, публикуван за обществено обсъждане, предаде БТА.

Програмата има за цел да финансира материалната база, която да гарантира здравословните и качествени условия на обучение в институциите в системата на предучилищното и училищното образование. Също така изпълнението на програмата е насочено към изграждането на нови, разширението и реконструкцията на съществуващи детски градини и училища, с което ще се намали недостигът на свободни места в тях и ще се създадат предпоставки за успешното въвеждане на задължителното предучилищно образование на децата, навършили четиригодишна възраст, както и предвиденото в нормативната уредба на дейностите в училищното образование, организиране на едносменен режим на учебния ден.

Очакваните резултати от прилагането на програмата са насочени към намаляването на недостига на места в детските градини, в т. ч. яслениите групи; създаването на условия за въвеждане на задължително предучилищно образование на децата, навършили четиригодишна възраст; увеличаването на броя на училищата, преминали на едносменен режим на обучение и поэтапното създаване на организация на учебния ден на едносменен режим в училищата. Изпълнението на програмата ще се наблюдава и координира от Министерството на образованието и науката.

Предложеният проект на акт не води до въздействие върху държавния бюджет, тъй като необходимите средства в размер до 70 000 000 лв. за приемането на програмата за изграждане, пристрояване, надстрояване и реконструкция на детски градини и училища се осигуряват в рамките на разчетените за тази цел разходи със Закона за държавния бюджет на България за 2020 г. Средствата за финансиране на дейностите по програмата за следващите бюджетни години - 2021 г. и 2022 г., ще бъдат предвидени със Закона за държавния бюджет за съответната година, информира министър Вълчев.

✓ Растат ли годишните бонуси у нас?

Делът на хората, получили годишен бонус у нас се е увеличил през 2019-та, но в същото време средният размер на допълнителното възнаграждение е намалял с 5% през 2019-та година. Това сочат данни от анализ на Zaplatomer.bg (безплатна услуга на българския пазар от JobTiger.bg) за две от най-желаните придобивки - годишен бонус и тринадесета заплата.

Според анализа на Zaplatomer.bg средният размер на 13-ата заплата през 2019 г. е бил без съществена промяна спрямо 2018 г., а средният годишен бонус е намалял приблизително с 5% в сравнение с предходната година.

В същото време делът на работещите през 2019 г., които могат да се похвалят с тези придобивки се е увеличил в сравнение с 2018 г. 22% от служителите в България са получили годишен бонус за 2019 г., а средният му размер е бил 1463 лв. нето. Бонусът в края на 2019 г. почти се е равнявал на средната месечна нетна заплата за предходната година по данни на Zaplatomer.bg. От друга страна през 2019 г. само 12% от служителите са посочили, че имат 13-а заплата, а средният ѝ размер е бил 1209 лв. нето.

Мениджърите получават най-често допълнителни финансови придобивки

Допълнителното възнаграждение в края на годината е най-често срещано при ръководните позиции и особено при топ мениджмънта, защото често е свързано с постигане на поставените цели. Средно 13% от служителите, заети във висшето, средното и ниското управленско ниво, са посочили, че получават 13-а заплата. 29% от специалистите във висшето ръководство у нас са посочили през 2019 г., че получават бонуси в края на годината. Размерът на бонусите е бил почти два пъти средната месечна нетна заплата на тези служители.

Годишният бонус се среща често и при заетите на средно и ниско управленско ниво и обхваща 1/4 от тези служители, като размерът на този бонус се доближава повече до една тяхна месечна нетна заплата.

Повече допълнителни възнаграждения в края на годината, сочи анализът на Zaplatomer.bg, се изплащат и на квалифицираните технически служители, при които двама от десет годишен бонус, а един от десет - 13-а заплата. Възнаграждението им обаче не е толкова голямо, колкото при ръководните позиции и достига до 81 % от месечната им заплата.

Финансовите стимули в края на годината - най-големи в сектор Информация и комуникация

Най-висок е средният годишен бонус в сектор Информация и комуникация, където процентът на служителите, които получават такъв е 22%.

Във фирмите в сектора на финансовите и застрахователните дейности, където годишният бонус възлиза на до 132% от месечната нетна заплата на служителите, делът на заетите, получаващи подобно възнаграждение, е 31%.

Процентът на служителите, които могат да очакват по-добро възнаграждение в края на годината, също е по-висок в компаниите, занимаващи се с електричество, газ, водоснабдяване и управление на отпадъците (38%) и производство (23%).

Компаниите, заети в сектора хотелиерство и ресторантьорство, изплащат най-малко допълнителни възнаграждения в края на годината - 14% от служителите получават годишен бонус.

Годишните бонуси са по-високи в чуждестранните фирми

По отношение на това как видът собственост на компаниите влияе на годишните бонуси, оказва се, че най-често такива се изплащат от частни чуждестранни и държавни и общински организации - процентът на служителите с такива бонуси е

29% в първия тип дружества и 26% във втория. В чуждестранните компании обаче средният годишен бонус е повече от два пъти по-висок (1815 лв. нето) от този на работещите в публичния сектор (815 лв. нето).

✓ България е с най-голямото неравенство в заплащането в ЕС

България е страната в ЕС с най-голямо неравенство в доходите на населението. Най-лошото е, че то продължава да се увеличава, вместо да намалява.

Преди няколко седмици на сайта на Евростат се появиха данни за това колко е била през 2019 г. разликата в заплащането на 20-те процента от населението на България с най-ниски доходи и други 20% от хората, които получават най-високите.

Тя е 8,1 пъти, тоест най-богатите получават 8 пъти повече от най-бедните. Ако вземем само 10% от най-бедните българи и ги сравним с десетте процента най-богати, разликата ще е още по-драстична. Но 20% се приемат от статистиката за еталон и позволяват да се правят сравнения с другите страни членки, а и с целия свят.

Засега данните за 2019 г. не са готови за всички страни членки. Но за предишната 2018 г. бяхме на дъното, а тогава тази разлика беше по-малка – 7,66 пъти.

В това подреждане България е на последната позиция в ЕС от доста време и само някои съседни държави, които не са в съюза, имат по-високо неравенство. Средното за ЕС равнище на тази разлика през 2018 г. например беше 4,77 пъти. В Дания то е най-малко – под 3 пъти.

През 2017 г. неравенството в доходите в България е било още по-голямо, отколкото през 2019 г. - хората с най-високи доходи тогава са получавали 8,2 пъти повече от тези с най-ниски доходи, като средното за ЕС равнище е било 5,1 пъти.

В тези изчисления не става дума само за заплати, а за подреждане в зависимост от всички доходи – заплати, наеми, приходи от земеделска земя, социални помощи и т.н.

✓ Гърция, България и Кипър настояват за гъвкавост в правилата на новия Европейски пакт за имиграцията

Гръцкият алтернативен министър по миграцията и убежището Йоргос Кумуцакос е изпратил писмо до заместник-председателя на Европейската комисия Маргаритис Схинас и до еврокомисаря по вътрешните работи Илва Йохансон, в което предлага в Европейския пакт за имиграцията и предоставянето на убежище да бъде включена клауза за извънредни ситуации и за по-голяма гъвкавост на правилата при подобни случаи, съобщи АНА-МПА, като се позовава на съобщение на гръцкото министерство на миграцията и убежището.

Писмото на Кумуцакос е подписано от още две страни-членки от "първата линия" на миграцията - Кипър и България, предаде БТА.

По-конкретно се предлага при евентуална извънредна ситуация или миграционна криза държавите-членки, които са изправени непосредствено пред нея, да имат свободата да проявят гъвкавост в начина на управление и справяне с кризата. Клаузата трябва да предвижда възможността за активиране на извънредни механизми за предотвратяване и непосредствено посрещане на извънредни ситуации, както и за отклонения от начините за действие, когато това е необходимо.

В писмото се казва, че клаузата "трябва да бъде автоматично на разположение и (да бъде приложена) за непосредствена подкрепа на страните-членки, които са засегнати най-силно и са подложени системно на огромен миграционен натиск, като същевременно защитават границите на Европа. Солидарността е основополагащ принцип на правото на Съюза, принцип, който се среща 16 пъти в Договорите на ЕС. Този принцип ни обединява".

В съобщението Кумуцакос отбелязва във връзка с тази инициатива: "Страните от "първата линия" граничат с региони, които често пораждат напрежение и кризи, които на свой ред водят до съответните големи миграционни вълни. На тези европейски страни, които защитават не само национални, но същевременно и европейски граници, трябва да се признае, като израз на солидарност, възможността за гъвкавост в начините, по които посрещат непредвидими, извънредни и крайни обстоятелства. Искам да вярвам, че тези основателни опасения на страните от "първата линия" ще бъдат взети предвид при подготвяния нов Европейски пакт за имиграцията и предоставянето на убежище".

✓ Силни повишения на борсите в Европа след решението на ЕЦБ за допълнителни стимули

Основните индекси на водещите европейски фондови борси записаха сериозен ръст в ранната търговия в петък, след като инвеститорите останаха доволни от решението на Европейската централна банка да разшири пандемична си програма за извънредни покупки (Pandemic Emergency Purchase Programme - PEPP) с 600 млрд евро, предаде Ройтерс.

Общият европейски индекс STOXX 600 отчете ръст от 4,09 пункта, или 1,12%, до 370,34 пункта. Бенчмакрът продължава да е на 15% под рекордния си връх, но същевременно с това е възстановил повече от 37% от стойността, изгубена по време на разпродажбите през март. Той е на път да отчете седмичен ръст от 5,9%, което би било най-доброто му седмично представяне от 10 април насам.

Немският индекс DAX се повиши с 183,57 пункта, или 1,48%, до 12 614,13 пункта. Водещият индекс на Лондонската борса FTSE 100 напредна с 69,64 пункта, или 1,1%, до 6 411,08 пункта. Френският измерител CAC 40 регистрира ръст от 94,93 пункта, или 1,89%, до 5 106,91 пункта.

Европейският банков индекс SX7P, автомобилният SXAP и туристическият SXTP напреднаха съответно с 3,59%, 3,86% и 2,92%.

Индексът на банките в Еврозоната SX7E се повиши с 4,56%, на фона на обявените нови икономически стимули от ЕЦБ. С вчерашното решение на централната банка въведена в средата на март спасителната програма за изкупване на облигации бе разширена до 1,35 трлн. евро.

Акциите на испанската Banco de Sabadell, френската Societe Generale и германската Commerzbank поскъпнаха съответно с 6,84%, 7,86% и 6,52%

Авиационния сектор също записа силни резултати. Книжата на IAG, собственик на британския авиопревозвач British Airways и испанският Iberia, скочиха с 10,25%, докато акциите на EasyJet, Lufthansa и Air France-KLM, поскъпнаха съответно с 7,59%, 6,31% и 11,72%

Цената на акциите на Airbus се повиши с 5%, след като австралийският авиопревозвач Qantas съобщи, че планира да възобнови поръчките на самолети.

Акциите на германският моден концерн Hugo Boss скочиха с 6,71%, след като компанията потвърди, че води преговори за привличане на бившия шеф на Tommy Hilfiger Global & PVH Europe Даниел Грийдър за главен изпълнителен директор.

Край на печелившата серия на Уолстрийт

Основните индекси на Нюйоркската фондова борса записаха предимно понижения, след като разочароващите данни за пазара на труда и късните разпродажби в технологичния сектор помрачиха настроението на инвеститорите, предаде Си Ен Би Си.

Промишленият индекс Dow Jones успя да се задържи в зелената територия, записвайки минимален ръст от 11,93 пункта, или 0,05%, до 26 281,82 пункта. Широкообхватният индекс Standard & Poor's 500 се понижи с 10,52 пункта, или 0,34%, до 3 112,35 пункта. Индексът на високотехнологичните дружества Nasdaq изтри 67,1 пункта от стойността си, или 0,69%, достигайки ниво от 9 615,81 пункта. Това е първи спад за двата индекса в последните 5 сесии.

Лоши резултати бяха отчетени в технологичния сектор. Книжата на компаниите от групата FAANG – Facebook, Amazon, Apple, Netflix и Alphabet поевтиняха съответно с 1,68%, 0,72%, 0,86%, 1,81% и 1,73%.

За пониженията допринесоха данните за пазара на труда в САЩ. Американското министерство на труда съобщи, че броят на американците, подали заявления за помощи при безработица, е нараснал с 1,877 млн. през седмицата до 30 май. Икономистите, анкетирани от Dow Jones, очакваха 1,775 млн. заявления. родължаващите заявления за помощи, които показват колко американци продължават да са без работа, са 21,5 млн, като през последната седмица е отчетен ръст от 649 хил.

Въпреки загубите в четвъртък, трите индекса са вървят към седмичен ръст. От началото на седмицата Dow е напреднал с 3,5%, а S&P 500 с 2,2%. Nasdaq е нараснал с 1,3%.

Акциите на компаниите, които могат да спечелят най-много от отварянето на щатите, записаха нови печалби. Книжата на American Airlines скочиха с цели 41,25%. Акциите на банките JP Morgan Chase, Citigroup, Wells Fargo и Bank of America поскъпнаха съответно с 2,08%, 4,33%, 4,82% и 3,76%.

Ръст в Азия

Борсите в Азия завършиха търговската сесия в петък с повишения, въпреки разочароващите икономически данни от САЩ. Водещият индекс на Токийска фондова борса Nikkei 225 се повиши с 167,99 пункта, или 0,74%, до 22 863,73 пункта. Днес Япония обяви, че разходите на домакинствата в страната са паднали с 11% на година база през април. През март бе отчетен спад от 6%.

В континентален Китай индексът Shanghai Composite отчете ръст от 11,55 пункта, или 0,4%, до 2 930,8 пункта, докато по-малкият измерител Shenzhen Composite напредна с 4,07 пункта, или 0,22%, до 1 856,61 пункта. Хонконгският индекс Hang Seng добави 404,11 пункта към стойността си, или 1,66%, достигайки ниво от 24 770,41 пункта. Властите в Хонконг проявиха сдържаност, след като хиляди души отбелязаха 31-ата годишнина от кървавите репресии на пекинския площад „Тянанмън“ въпреки забраната за бдение по случай годишнината.

В Южна Корея индексът Kospi се повиши с 30,69 пункта, или 1,43%, до 2 181,87 пункта.

Австралийският измерител ASX 200 напредна с 6,9 пункта, или 0,12%, до 5 998,7 пункта.

У нас

Индексите на Българската фондова борса (БФБ) записаха повишения в ранната търговия. Основният индекс SOFIX отчете ръст от 1,57 пункта, или 0,34%, до 463,67 пункта. BGBX40 се повиши с 0,41 пункта, или 0,42%, до 98,74 пункта. BGTR30 напредна с 1,77 пункта, или 0,37%, до 476,61 пункта. BGREIT регистрира ръст от 0,46 пункта, или 0,34%, до 134,02 пункта.

[Cross.bg](https://cross.bg)

✓ Захариева: Няма да има санкции за строежа на "Балкански поток"

"Балкански поток" се строи по всички правила на България и на Европейския съюз. Не очакваме санкции за фирмите, които участват в строежа". Това заяви външният министър Екатерина Захариева в студиото на "Неделята на NOVA". "Успяхме във време на пандемия и затворени граници да не спрем строителството на този толкова важен проект. Премиерът разговоря за този проект с президента Тръмп. Когато играеш по правилата, няма място за санкции", посочи още тя.

"Може да се влиза в България без карантина от държавите от нисък риск", каза още Захариева.

"Беше тежко да приемем ограниченията, които бяха наложени от почти всички правителства в света, включително и от нашето, в стремежа да запазим здравето на хората. Само допреди 2 месеца едва ли някой си е представял, че Европа ще бъде затворена и нещата, с които се гордеем - единен пазар и четирите свободи, реално няма да ги има", коментира още тя.

"Постепенно започнахме да облекчаваме режимите на пътувания, но все още те са валидни в редица държави", каза още тя.

Захариева допълни: "Все повече и повече летища започват да се отварят. Надявам се през юни ситуацията да бъде още по-добра".

✓ Проф. Асен Балтов: Информационната система за COVID-19 вече работи перфектно

Как реално работи Единният информационен портал на Министерството на здравеопазването, след като в първия ден без брифинги системата отчете разнопосочни данни за болни и починали от COVID-19.

Системата, в която "Пирогов" е включен от самото ѝ създаване, се намира във вирусологичната лаборатория на болницата. Данните се въвеждат след излизането на резултатите от тестовете, като стремежът е това актуализиране да се прави в рамките на деня. Това заяви в пряко включване в Сутрешния блок на БНТ изпълнителният директор на "Пирогов" проф. Асен Балтов. Той обясни, че с предимство се попълват положителните резултати, а след това и отрицателните, които се наливат като общ файл в системата.

По отношение на по-голямата бройка на починалите пациенти, обявени в системата миналата седмица, проф. Балтов допусна, че разминаването идва от това, че някой от болните е починал, преди да са му излезли резултатите. Възможно е да е пропуснато да бъде попълнена информацията, когато е изяснено вече, че е бил заразен с коронавирус.

По думите на проф. Балтов системата вече работи перфектно. Всички са обучени. Първоначалното забавяне е нормално, тъй като обработването на данните понякога отнема 3-4 минути.

✓ Колин Пауъл: Тръмп е заплаха за демокрацията

Доналд Тръмп е заплаха за демокрацията. Това заяви генерал Колин Пауъл - първият афроамериканец, заемал постове държавен секретар на Съединените щати и председател на комисията Съвета на началник-щабове на американската армия.

В интервю за Си Ен Ен Пауъл се присъедини към колегите си от генералитета, които се противопоставиха на намеренията на Тръмп отпреди дни да изправи армията срещу антирасистките демонстрации:

"Ние имаме конституция. Ние трябва да следваме тази конституция. А президентът се отклони от нея. Силно съм притеснен от начина, по който той сипе обиди по всеки, който дръзне да му противоречи. Това е опасно за нашата демокрация, опасно е за нашата страна."

Според Пауъл с поведението си Тръмп принизява авторитета на Съединените щати пред приятели и противници в чужбина:

"Моралният ни облик е демонизиран по света само като ни гледат. Гледат тези демонстрации. Виждат, че те са справедливи и не подлежат на нападки. Видяха убийството на Джордж, както президента го нарича, и чуха президентът да твърди, че Джордж го гледа от небето и благославя това, което президентът върши. Как очаквате някой да вярва на такива приказки?"

✓ Тем и гости в сутрешните блокове на телевизиите

БНТ, „Сутрешен блок“

- Вирусът и данните: как се изчислява броят на заболелите?
- Политически диалози - коментар на Георги Харизанов и Страхил Делийски;
- Корона-кризата: как ще се спасява Европа? - специално интервю с Манфред Вебер от ЕНП;
- По улиците на гнева - какво се случва в Америка?

БТВ, „Тази сутрин“

- Две деца се удавиха в бурното море в Бургас. Какви са причините за трагичния инцидент?
- Ще се удължи ли мярката 60 на 40 и отмина ли пикът в ръста на безработните? Гост: Социалният министър Деница Сачева.
- Скандалът „Алепу“: Стена или курортен комплекс е постройката на плажа? Разговор с Павел Попандов и арх. Атанас Динев.
- След като неадекватен шофьор рани пешеходец и блъсна няколко коли, има ли пропуски в режима на издаване на шофьорска книжка?
- След първия концерт на живо, които участници ще продължат към финала на „Гласът на България“. Гостува Владислав Ампов - Графа.

✓ Преглед на печата

Водещи заглавия на първите страници

- в. Монитор - 1 от 15 столичани плаща парното си веднъж годишно;
- в. Телеграф - Учим в чужбина от вкъщи;
- в. Телеграф - Божков с нова лукс пещера - срещу Бурж Халифа;
- в. Труд - Строгите мерки се завръщат?

Водещи заглавия на вътрешните страници

- в. 24 часа - Кой ще се бори срещу Нинова за лидер на БСП - ясно на 21 август;
- в. 24 часа - Горанов (от новото метро) към Божков (на плажа в Дубай): Щом имаш доказателства, давай ги и да се приключва циркът!
- в. 24 часа - 70 млн. за училища и детски градини, за да минат всички на една смяна;
- в. 24 часа - През юли сменят КЕВР, БСП иска още едно място;
- в. Монитор - "София расте" на вътре, Варна прави горите паркове;
- в. Монитор - Пускат част от третия лъч на метрото на 31 август;
- в. Монитор - БОРИСОВ И ГОРАНОВ ПРОГНОЗИРАТ: Влизаме в чакалнята на еврозоната преди есента;
- в. Монитор - Връщаме задължителните маски в тролея и магазина;

- в. Телеграф - Летим по-евтино заради коронавируса;
- в. Телеграф - Скокове в морето погубиха две деца;
- в. Труд - Заплатите в София със 117 лв. ръст за година;
- в. Труд - Свлачището на Алепу изяжда плажа;
- в. Труд - Премиерът Бойко Борисов за твърденията на бизнесмена Васил Божков: Няма да коментирам клиенти на правосъдието с 18 обвинения;
- в. Труд - Удължават мярката 60/40 до декември.

Водещи интервюта

- в. 24 часа - Екатерина Захариева, вицепремиер и министър на външните работи: Българите да не пътуват все още извън Европа;
- в. 24 часа - Кметът Златко Живков: Искаме терена на старите казарми, за да построим модерна зала за спорт и покрит плувен басейн;
- в. Монитор - Христо Монов, психолог и баща на убития Андрей Монов: Полфрийман участва в политическите комбинации на Христо Иванов;
- в. Телеграф - Археологът проф. Николай Овчаров: Дракула води туристи от цял свят в Свищов;
- в. Труд - Експертът по международна сигурност Симеон Николов пред "Труд": Опитите за руско-турско разбирателство в Либия не са в интерес на САЩ.

Водещи анализи

- в. 24 часа - Иновативни технологии в строителството защитават живеещите в новите сгради;
- в. 24 часа - Радев ще е дразнителят на Борисов до март - докато се подреди фронт срещу ГЕРБ;
- в. Монитор - За градовете и хората;
- в. Телеграф - Прокопиев впрегна мейнстрийма срещу Тръмп;
- в. Труд - Политиката, а не расизмът, глупако;
- в. Труд - България запазва стабилна фискална позиция.

✓ Предстоящи събития в страната на 08 юни

София

- От 10.00 часа ще се състои присъствено заседание на Министерски съвет.

***

Бургас

- От 18.00 часа в зала "Петя Дубарова" на Културен център "Морско казино" ще се проведе церемонията по връчване на наградите в литературния конкурс "Който спаси един човешки живот, спасява цяла вселена".

***

Карлово

- От 10.30 часа в зала „Васил Караиванов" на Община Карлово ще се състои стартова пресконференция за представяне на проект по първа копка на проекта за изграждане на компостираща инсталация за разделно събрани отпадъци. от 11.30 часа на строителната площадка на обекта в землището на гр. Карлово, местност Стара река, ще се проведе официалната церемония.

***

Смолян

- От 11.30 часа в зала 247 на Общината кметът Николай Мелемов ще даде пресконференция.

***

Стара Загора

- От 10.00 часа в Къща музей „Гео Милев" ще бъде представен спомен на Николай Марангозов за Гео Милев.